

[Forside](#) / [Uttalelser](#) / Lang saksbehandlingstid i førsteinstansen i Nav

Lang saksbehandlingstid i førsteinstansen i Nav

6.5.2024 (2024/820)

Saken gjelder behandlingstiden hos førsteinstansen i Nav i en sak om arbeidsavklaringspenger. Klageren søkte om arbeidsavklaringspenger 7. januar 2022. Han fikk avslag og valgte å klage. Da ombudet mottok klagen på lang saksbehandlingstid 12. februar 2024, var saken fortsatt ikke blitt oversendt til klageinstansen.

Ombudet har kommet til at saken ikke har vært behandlet uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11 a, og at saken skulle ha vært prioritert av Nav på et tidligere tidspunkt.

Sakens bakgrunn

(1) A (heretter klageren) søkte om arbeidsavklaringspenger 7. januar 2022. Han fikk først avslag 4. mai 2022 av Nav Utland og fellestjenester Oslo (førsteinstansen) begrunnet i at arbeidsevnen ikke var nedsatt med mer enn 50 %. A påklaget vedtaket. Etter å ha behandlet klagen traff Nav Utland og fellestjenester Oslo et nytt vedtak 18. oktober 2022. Søknaden ble igjen avslått, men denne gangen begrunnet i at klageren ikke var medlem av folketrygden da kravet ble satt frem. Siden Nav Utland og fellestjenester Oslo traff et nytt vedtak, ble ikke saken oversendt til Nav Klageinstans (klageinstansen). A klaget på det nye vedtaket.

(2) I brev 12. september 2023 ble klageren informert om at han fikk medhold i den delen av klagen som gjaldt spørsmålet om medlemskap, og at Nav Utland og fellestjenester Oslo skulle vurdere om de øvrige vilkårene for arbeidsavklaringspenger var oppfylt. I vedtak 3. oktober 2023 avslo Nav Utland og fellestjenester Oslo klagerens søknad på nytt under henvisning til at arbeidsevnen ikke var nedsatt i tilstrekkelig grad. Vedtaket ble påklaget av A. I brev 15. desember 2023 ble han informert om at klagen ville bli behandlet innen ni måneder.

(3) A klagde 12. februar 2024 til Sivilombudet over saksbehandlingstiden.

(4) Klageren hadde også tidligere søkt om arbeidsavklaringspenger. Denne saken ble endelig avgjort av Trygderetten i kjennelse 1. desember 2022.

Våre undersøkelser

(5) Vi fant grunn til å undersøke saken nærmere med Arbeids- og velferdsdirektoratet. I brev 23. februar 2024 ba vi om direktoratets syn på om saken var behandlet uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11 a første ledd og kravene til god forvaltningsskikk. Vi spurte også om saksbehandlingstiden som hadde gått tilsa at klagerens sak nå prioriteres, og om det burde ta kortere tid enn ni måneder for Nav Utland og fellestjenester Oslo å vurdere klagen.

(6) Direktoratet svarte i brev 20. mars 2024 at saken ikke hadde blitt behandlet i tråd med forvaltningsloven § 11 a første ledd og kravene til god forvaltningsskikk. Videre mente direktoratet at Nav Utland og fellestjenester Oslo, da de behandlet klagen i oktober 2022, skulle ha oversendt saken til Nav Klageinstans med en endret eller tilføyde begrunnelse. Siden avslaget på søknaden ikke ble endret, kun begrunnelsen, skulle førsteinstansen ikke ha fattet et nytt vedtak.

(7) Direktoratet mente at saken nå skulle prioriteres og informerte ombudet om at førsteinstansen hadde blitt instruert om å behandle klagesaken så fort som mulig. Nav Klageinstans ble orientert om saken av direktoratet, slik at også de kunne sørge for prioritering av saken.

Sivilombudets syn på saken

(8) Spørsmålet i saken er om klagers søknad er behandlet i samsvar med forvaltningslovens regler om saksbehandlingstid.

Saksgangen i saker om arbeidsavklaringspenger

(9) Når et vedtak som er truffet i førsteinstansen blir påklaget, skal førsteinstansen vurdere om klagen skal tas til følge. Hvis førsteinstansen ikke endrer eller opphever vedtaket, skal saken oversendes til klageinstansen, jf. forvaltningsloven § 33 annet og fjerde ledd.

(10) I saker om arbeidsavklaringspenger kan klageinstansens vedtak ankes til Trygderetten. Dersom et vedtak er anket inn til Trygderetten, skal klageinstansen først ta vedtaket opp til ny vurdering. Hvis anken ikke fører frem, oversender og tilrettelegger klageinstansen saken for Trygderetten, jf. trygderettsloven § 13.

Saksbehandlingstiden i saken så langt

(11) Kravet om at saken skal behandles uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11 a, gjelder for alle trinnene i klageprosessen. Om saken er behandlet uten ugrunnet opphold, beror på en skjønsmessig vurdering der det blant annet vil være relevant å se hen til sakens art og omfang, hvilke ressurser det aktuelle forvaltningsorganet har til rådighet og organets totale arbeidsbelastning, jf. Ot.prp.nr.75 (1993–1994) side 59.

(12) Da ombudet mottok klagen 12. februar 2024 på lang saksbehandlingstid, hadde det gått over to år siden klageren først søkte om arbeidsavklaringspenger. Saken hadde fortsatt ikke blitt oversendt til klageinstansen, til tross for at Nav Utland og fellestjenester Oslos vedtak var påklaget. Etter ombudets syn er det klart at saken ikke har vært behandlet uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11 a.

(13) Direktoratet skrev i svaret på vår undersøkelse at Nav Utland og fellestjenester Oslo skulle ha oversendt saken til Nav Klageinstans etter at klagen ble behandlet i oktober 2022 med en endret eller tilføyd begrunnelse. Ombudet er enig med direktoratet i at saken burde ha vært oversendt til Nav Klageinstans på dette tidspunktet, både av hensyn til saksbehandlingstiden og klagerens rett til å få saken vurdert av et overordnet organ.

Prioriteringen av saken fremover

(14) Etter at Nav Utland og fellestjenester Oslo traff det siste vedtaket i saken 3. oktober 2023, fikk klageren i brev 15. desember 2023 informasjon om at saken ville bli behandlet innen ni måneder. Om den forventede saksbehandlingstiden også omfatter behandlingstiden hos Nav Klageinstans, fremgår ikke av brevet.

(15) Det kan etter omstendighetene være nødvendig, og i tråd med god forvaltningsskikk, at en konkret sak gis særskilt prioritet over andre saker, se blant annet ombudets uttalelse 29. februar 2024 (SOM-2023-4310). At saksbehandlingstiden allerede har vært lang, taler for at saken prioriteres fremover.

(16) Etter ombudets syn er det ikke tvilsomt at denne saken, på grunn av tiden som har gått og årsaken til den lange saksbehandlingstiden, burde ha blitt prioritert av Nav Utland og fellestjenester Oslo. Den forespeilede saksbehandlingstiden på ni måneder, nesten to år etter at klageren sendte søknaden om arbeidsavklaringspenger, tyder på at klagen ikke ble særskilt prioritert.

(17) I svaret hit skrev direktoratet at saken nå skal prioriteres, og at førsteinstansen er instruert om å behandle klagesaken så fort som mulig. Ombudet er tilfreds med denne løsningen, og saken gir derfor ikke grunn til videre oppfølging herfra.

Konklusjon

(18) Sivilombudet er kommet til at klagerens søknad om arbeidsavklaringspenger ikke har blitt behandlet uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11 a og kravene til god forvaltningsskikk.

(19) Ombudet mener det er riktig at saken nå blir særskilt prioritert.

6.5.2024 (2024/820)